

X kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **KOMISJI POLITYKI SPOŁECZNEJ
I RODZINY
(NR 37)
z dnia 16 października 2024 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia Komisji Polityki Społecznej i Rodziny (nr 37)

16 października 2024 r.

Komisja Polityki Społecznej i Rodziny, obradująca pod przewodnictwem poseł **Katarzyny Ueberhan (Lewica)**, przewodniczącej Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– rozpatrzenie sprawozdania podkomisji stałej do spraw współpracy z organizacjami pozarządowymi o komisyjnym projekcie ustawy o zmianie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (druk nr 445).

W posiedzeniu udział wzięli: **Łukasz Jachimowicz** dyrektor Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, **Jarosław Szatański** dyrektor Departamentu Podatków Dochodowych Ministerstwa Finansów wraz ze współpracownikami, **Sylwia Staniuk** zastępca dyrektora Departamentu Oświaty i Polityki Społecznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, **Michał Braun** dyrektor Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, **Tomasz Schimanek** ekspert ds. organizacji pozarządowych i programów społecznych Akademii Rozwoju Filantropii w Polsce, **Sławomir Jagieła** ekspert ds. systemu ochrony zdrowia Business Centre Club, **Rafał Dymek** główny ekspert Polskiej Fundacji im. Roberta Schumana, **Piotr Frączak** koordynator „Programu rzecznictwa krajowego” w Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych, **Tomasz Musielski** specjalista ds. zamówień publicznych Stowarzyszenia Wsparcie Społeczne „Ja-Ty-My”, **Józefa Danuta Majdańska** prezes stowarzyszenia Inicjatywa Rozsądnych Polaków, wiceprezes Fundacji Piotrkowska 17, **Ryszard Szymanowski** prezes Fundacji „Nasza Galeria”, **Jerzy Płókarz** prezes Krajowego Sztabu Ratownictwa Społecznej Sieci Ratunkowej ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Jolanta Boratyn-Dąbkowska** i **Dariusz Lipski** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Monika Bies-Olak** i **Łukasz Nykiel** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodnicząca poseł Katarzyna Ueberhan (Lewica):

Szanowni państwo, otwieram posiedzenie Komisji Polityki Społecznej i Rodziny.

Witam wszystkich zebranych. Są z nami przedstawiciele z Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, mamy na sali obecną stronę społeczną. Nie widzę przedstawicieli ministerstwa na ten moment. Witam wszystkich państwa, również panie i panów posłów.

Na podstawie listy obecności stwierdzam kworum.

Porządek dzisiejszego posiedzenia został państwu doręczony. Czy są uwagi do porządku dziennego? Porządek dzienny to – przypominam – rozpatrzenie sprawozdania podkomisji stałej do spraw współpracy z organizacjami pozarządowymi o komisyjnym projekcie ustawy o zmianie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (druk nr 445). Nie słyszę uwag do porządku dziennego. Stwierdzam, że Komisja przyjęła porządek dzienny. Przechodzimy zatem do jego realizacji.

Szanowni państwo, przypomnę, że marszałek Sejmu 11 czerwca 2024 r. skierował do Komisji Polityki Społecznej i Rodziny projekt ustawy z druku nr 445 do pierwszego czytania. Komisja po przeprowadzeniu pierwszego czytania skierowała projekt ustawy z druku nr 445 do dalszych prac podkomisji stałej do spraw współpracy z organizacjami pozarządowymi. Proszę zatem posła Tadeusza Tomaszewskiego – przewodniczącego tej podkomisji – o przedstawienie sprawozdania z prac podkomisji w tej sprawie. Dziękuję.

Poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, szanowni przedstawiciele rządu oraz strony społecznej, zgodnie ze skierowaniem Komisji podkomisja spotkała się na czterech posiedzeniach, z udziałem dziewięciu przedstawicieli rządu, czterech ministerstw oraz różnych

agencji i instytucji centralnych, zasięgała również opinii przedstawicieli Ministerstwa Finansów w sprawie proponowanych zmian na piśmie. W pracach aktywnie brali udział przedstawiciele sektora organizacji pozarządowych.

Przedstawione paniom i panom posłom sprawozdanie na piśmie będzie zawierało również dwie dodatkowe poprawki, które przedstawię na końcu informacji o sprawozdaniu.

Po pierwsze, wychodząc naprzeciw inicjatywie Komisji do Spraw Petycji, sprawozdanie przewiduje, iż podwyższa się limit ze 100 tys. do 1 mln zł dla organizacji pozarządowych nieprowadzących działalności gospodarczych, jeśli chodzi o przychody z poprzedniego roku. Jeśli ktoś nie przekracza tej kwoty, będzie mógł, będzie miał prawo wyboru prowadzenia uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów, bez wliczania w ten limit 1 mln zł wartość darowizn rzeczowych przeznaczonych na prowadzenie tej działalności. To dodanie do tego wniosku Komisji do Spraw Petycji – niewliczania wartości darowizn rzeczowych przeznaczonych na prowadzenie działalności statutowej – wynikało z propozycji Banków Żywności i zostało przyjęte przez podkomisję oraz stronę społeczną ze zrozumieniem.

Kolejna sprawa, sprawa tych zmian w ustawie o działalności pożytku publicznego w art. 1, czyli ta zmiana druga – to przede wszystkim sprawy dotyczące umożliwienia fakultatywnego przejścia z uproszczonej księgowości na pełną księgowość w ciągu roku podatkowego, wydłużenie dla organizacji czasu, w którym muszą zawiadomić właściwe organy skarbowe o wyborze uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów, z 30 dni do 90 dni, także wydłużenie czasu dla organizacji prowadzących uproszczoną ewidencję, które muszą zawiadomić właściwe organy skarbowe o rezygnacji z prowadzenia uproszczonej ewidencji lub o niespełnianiu wymogów do jej prowadzenia, z 14 dni do 90 dni, doprecyzowanie przepisu upoważniającego do wydania rozporządzenia określającego sposób prowadzenia uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów, aby zwiększyć możliwość wpływu organizacji pozarządowych i Rady Działalności Pożytku Publicznego na rozwiązania proponowane w regulacji. Projekt Komisji do Spraw Petycji przewidywał podwyższenie tego limitu, ale dotyczy to tylko i wyłącznie przychodów, o których mowa w ustawie, tam enumeratywnie wymieniono, jakie to są przychody, na bazie których można prowadzić tę uproszczoną ewidencję.

W czasie debaty z sektorem pozarządowym doszliśmy do wniosku, że każda legalnie działająca organizacja pozarządowa w Polsce powinna mieć prawo do prowadzenia – bez względu na te źródła przychodu, bo wszystkie są legalne – uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów i do tego limitu nie wliczamy tych darowizn rzeczowych.

Po drugie, wprowadziliśmy również na wniosek sektora organizacji pozarządowych to, że można w ciągu roku podatkowego zwiększyć ten czas, w którym podejmuje się te decyzje o rozpoczęciu i ewentualnie o zakończeniu i przejściu na pełną księgowość, bo też może być, że ktoś dostanie na przykład duży grant, wymagania itd. I tutaj też stosowne rozwiązania przewidujemy.

Konsekwencją przyjętych rozwiązań w ustawie o działalności pożytku publicznego jest wprowadzenie identycznych rozwiązań w ustawie do kół gospodyń wiejskich, żeby one jako działające na tych samych zasadach w oparciu też o tę ustawę miały możliwość – jeśli w roku poprzedzającym ich przychody nie przekroczą 1 mln zł i nie prowadzą działalności gospodarczej – prowadzenia uproszczonej ewidencji kosztów i przychodów, czyli na tych samych zasadach.

Spór na podkomisji powstał co do tego, kiedy można wdrożyć w życie te przepisy. Kiedy konsultowaliśmy to z Ministerstwem Finansów, poinformowano nas, że skoro chcemy wzmocnić w tym usytuowaniu do wydania rozporządzenia Radę Działalności Pożytku Publicznego jako podmiot, który również konsultuje, skoro chcemy zmienić zakres wydania tego rozporządzenia, bo mówimy: na całą działalność statutową, a nie tylko na wybrane, to ministerstwo nie jest w stanie wydać rozporządzenia do 1 stycznia 2025 r. Stąd została wypracowana ta poprawka, która mówi o tym, że wprowadzamy taki przepis epizodyczny, który mówi w ten sposób – od 1 stycznia 2025 r. podnosimy tylko limit, a od 1 stycznia 2026 r., kiedy będzie wydane już rozporządzenie, wprowadzamy te zmiany systemowe pozostałe, dotyczące tego, że tę ewidencję kosztów i przychodów będą mogły prowadzić organizacje z wszystkich dochodów. To jest pierwsza poprawka.

I druga poprawka, która mówi o tym, że zgodnie z propozycją nowelizacja wejdzie w życie 1 stycznia 2026 r. z wyjątkiem przepisu epizodycznego, o którym mówiłem, który wchodzi w życie od 1 stycznia 2025 r.

Chcę serdecznie podziękować za pracę przedstawicielom sektora, ale także instytucji publicznej, panu mecenasowi, bo tutaj w trakcie prac staraliśmy się poszerzyć ideę, która była w pierwszym projekcie Komisji do Spraw Petycji. Dziękuję uprzejmie.

Przewodnicząca poseł Katarzyna Ueberhan (Lewica):

Dziękuję.

W tej chwili przejdziemy do rozpatrzenia projektu, ponieważ dyskusja odbyła się już na posiedzeniu podkomisji.

Przechodzimy zatem do rozpatrzenia projektu. Czy są uwagi do tytułu projektu? Uwag nie widzę. Jeśli nie ma uwag, stwierdzam, że tytuł projektu został rozpatrzony.

Przechodzimy do art. 1. Czy są uwagi do art. 1? Zgłoszeń nie widzę. Stwierdzam, że art. 1 został rozpatrzony.

Przechodzimy do art. 2. Tutaj mamy poprawkę, o której wspominał przewodniczący Tomaszewski. I Biuro Legislacyjne ma uwagi, proszę.

Legislator Łukasz Nykiel:

Pani przewodnicząca, nie do samej poprawki. Natomiast chcielibyśmy zwrócić uwagę, że poprawka została zgłoszona w ten sposób, że należy po art. 2 dodać nowy artykuł, więc najpierw powinniśmy rozpatrzyć art. 2.

Przewodnicząca poseł Katarzyna Ueberhan (Lewica):

Dziękuję bardzo, słuszna uwaga.

Tak że do samego art. 2 nie mamy w takim razie zastrzeżeń ani poprawek. Jeżeli dobrze widzę, nie ma uwag. Stwierdzam, że Komisja rozpatrzyła art. 2.

I tutaj po art. 2 zgłoszona poprawka przez posła Tomaszewskiego, dodająca po art. 2 art. 2a. Rozumiem, że poprawka już została przez pana posła przedstawiona przy omawianiu sprawozdania z prac podkomisji. Czy Biuro Legislacyjne ma jakieś uwagi, poprawki?

Legislator Łukasz Nykiel:

Jedną uwagę, też taką czysto formalną, pani przewodnicząca. Z tą poprawką wiąże się druga poprawka, która jest zgłoszona przez pana posła Tomaszewskiego, do przepisu o wejściu w życie – i prosimy głosować te poprawki łącznie. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Katarzyna Ueberhan (Lewica):

Dziękuję.

Czy strona rządowa ma jakieś uwagi do tej poprawki? Uwag nie ma. Czy ze strony pań i panów posłów jakieś uwagi? Nie ma.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia poprawki i dodania po art. 2 art. 2a? A i do artykułu... To już jest kolejny artykuł. Łącznie musimy głosować. Czy nie ma sprzeciwu do tego, żeby przyjąć obie poprawki, pierwszą i drugą, do art. 2a oraz do art. 3, by przyjąć je łącznie? Do tego sprzeciwu nie widzę. I nie ma też sprzeciwu... Czy jest sprzeciw przeciwko poprawkom jako takim, poprawce pierwszej i poprawce drugiej? Sprzeciwu nie widzę. Mogę stwierdzić, że art. 2 i art. 3 został rozpatrzony wraz ze zgłoszonymi poprawkami.

Teraz zostało nam przegłosowanie... Art. 3 został już rozpatrzony, dodaliśmy 2a, mamy 2a oraz nadaliśmy nowe brzmienie art. 3, o czym mówił poseł Tomaszewski w swoim sprawozdaniu z prac podkomisji. Nowe brzmienie art. 3, przypomnę – ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 r. z wyjątkiem art. 2a, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.

Dobrze, tym sposobem rozpatrzyliśmy całość projektu. Proponuję też, żeby Komisja upoważniła Biuro Legislacyjne do dokonania korekt redakcyjno-legislacyjnych w projekcie ustawy. Czy jest zgoda? Sprzeciwu nie słyszę.

Przechodzimy do przegłosowania całości projektu ustawy wraz z naniesionymi poprawkami. Jeżeli nie ma sprzeciwu... Sprzeciwu nie widzę, nie słyszę. Stwierdzam, że Komisja jednogłośnie przyjęła wniosek o uchwalenie przez Sejm projektu ustawy z druku nr 445 wraz ze zgłoszonymi poprawkami.

Pozostał nam tradycyjnie wybór posła sprawozdawcy. Ja proponuję, żeby to był poseł Tomaszewski, skoro jako przewodniczący pracował nad tym projektem w podkomisji. Jeżeli nie ma sprzeciwu... Sprzeciwu nie widzę. Stwierdzam, że Komisja dokonała wyboru posła sprawozdawcy.

Dziękuję bardzo. Ale przypominam jeszcze na koniec tego posiedzenia Komisji o planowanym na 29 października spotkaniu z delegacją Rady Europy w sprawie zrewidowanej europejskiej karty społecznej. Bardzo proszę o potwierdzenie swojego uczestnictwa w spotkaniu w sekretariacie.

Na tym wyczerpaliśmy porządek tego posiedzenia Komisji, ale proszę się nie rozchodzić, bo za chwilę kolejne posiedzenie. Za pół godziny...

Poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Pani przewodnicząca, tutaj jedna osoba się zgłasza.

Przewodnicząca poseł Katarzyna Ueberhan (Lewica):

Tak, proszę.

Ekspert ds. organizacji pozarządowych i programów społecznych Akademii Rozwoju Filantropii w Polsce Tomasz Schimanek:

Ja króciutko, jeżeli pani przewodnicząca, państwo pozwolą. Tomasz Schimanek, reprezentuję zespół do spraw uproszczeń prawa przy Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych.

Muszę to powiedzieć. To znaczy chciałem w imieniu organizacji bardzo podziękować panu przewodniczącemu Tomaszewskiemu rzeczywiście za pełne otwarcie na dialog i wspólne wypracowanie tej propozycji. I powiedziałbym, że to może być taki modelowy przykład realizacji pkt 24 z umowy koalicyjnej, gdzie koalicjanci zobowiązali się do partnerstwa z organizacjami w stanowieniu prawa. Więc tak to powinno wyglądać. Tak że dziękuję. I dziękuję też panu mecenasowi, dla którego ta materia merytorycznie nie była prosta, ale szybko się w nią wdrożył i też był bardzo otwarty na argumenty i rozwiązania. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Katarzyna Ueberhan (Lewica):

Dziękuję.

Pan Płókarz też zgłosił się do głosu, chociaż nie otwierałam dyskusji, ale przed zakończeniem posiedzenia Komisji pozwałam. Proszę.

Prezes Krajowego Sztabu Ratownictwa Społecznej Sieci Ratunkowej Jerzy Płókarz:

Dziękuję bardzo.

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, ja również w imieniu organizacji, które reprezentuję, czyli Polskiego Radia Obywatelskiego, Krajowego Sztabu Ratownictwa Społecznej Sieci Ratunkowej i Łódzkiego Sejmiku Osób Niepełnosprawnych, zrzeczenia zrzeszającego 56 organizacji – chcemy podziękować, bo jest to krok w dobrym kierunku. Zwiększenie limitu – nie jest to mała kwota. Ale ta beczka miodu nie jest bez łyżki dziegciu, ponieważ wyklucza się organizacje pożytku publicznego. No chyba za to się je karze, że są szczególnie pożyteczne. Trzeba powiedzieć jasno, że eksperci na Komisji do Spraw Petycji uznali, że bez problemu te organizacje będą mogły się rozliczać w oparciu o uproszczoną ewidencję. Do sprawozdania organizacji użytku publicznego nie jest potrzebna pełna rachunkowość, są pewne obliczenia wymagane, ale nie jest to już pełna rachunkowość. Dlaczego ich karać? Tym bardziej że byłoby to fakultatywne, a nie obligatoryjne – czyli organizacja mogłaby przyjąć sobie uproszczoną rachunkowość, ewidencję, ale nie musiałaby.

No i ostatnia rzecz. Ten limit. Ten limit nie jest mały, bo trzeba uczciwie powiedzieć, że to nie jest mały limit. Ale ciągle zadajemy pytanie – dlaczego polscy parlamentarzyści, polski rząd i polskie państwo nas traktuje jak oszustów? My nie jesteśmy oszustami. Działamy społecznie. Działamy non profit. Więc dlaczego jesteśmy pięciokrotnie bardziej restrykcyjnie traktowani niż przedsiębiorca? Bo przedsiębiorca ma limit 2 mln euro. Dlaczego organizacja społeczna ma mieć pięć razy mniejszy limit? Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Katarzyna Ueberhan (Lewica):

Dziękuję.

Tak jak mówiłam, ta dyskusja odbyła się już na podkomisji.

Porządek dzisiejszego posiedzenia Komisji został wyczerpany.

Zamykam posiedzenie Komisji. Spotykamy się o godzinie 17:00, na kolejnym posiedzeniu budżetowym. Dziękuję.